

Sloup sv. Trojice z 18. století zdobí horní část Zelného trhu

Další známým objektem na náměstí je Špalíček, soubor čtyř starobylých domů gotického a renesančního původu. Zachovaly se částečně původní klenby, později domy přestavěl v renesančním slohu známý brněnský architekt Jan Křtitel Erna. Komplex byl rozsáhle rekonstruován v sedmdesátých letech 20. století.

V blízkosti Špalíčku najdeme Palác Hausperských z Fanalu, dům gotického původu s klasicistním průčelím. V zadním traktu se dochovaly zbytky raně renesančních kleneb, celek byl pozděně barokně přestavěn za vlastnictví pánů z Fanalu na počátku 18. století. Dnes v něm sídlí Centrum experimentálního divadla – Divadlo Husa na provázku.

Hned vedle stojí barokní palác Žďárských opatů, stavebně upravený v polovině 18. století významným

brněnským architektem F. A. Grimmem.

Jen o několik desítek metrů za Špalíčkem ve Starobrněnské ulici č. 10 se zachoval původní krásný portál domu italského kameníka F. Canevala, který si ho vytvořil na sklonku 16. století. Svě jméno odvozoval od italského canelle – skořicovník, který měl i ve znaku na portálu domu. Budovu, dodnes zvanou Canellův dům, původně zdobil renesanční arkýř, který sahal přes dvě patra.

V dolní části Zelného trhu stojí známá Reduta, bývalá městská taverna a jedna z nejstarších divadelních budov ve střední Evropě. První zmínky o stavbě v těchto místech pocházejí z roku 1383. Město postupně skoupilo tři sousední domy a na jejich základech vybudovalo renesanční Malou tavernu, v níž se občas hrávala divadelní představení. Dřevěné divadlo vzniklo roku 1732, později ho nahradila zděná budova, v níž koncertoval například W. A. Mozart. Po dalších přestavbách byl v divadle na konci 18. století vybudován i velký reprezentační taneční sál a v Redutě se pořádaly plesy. Hrál se zde především německé divadlo, konaly se výstavy, scházely se sněmy a za napoleonských válek dům sloužil dokonce jako nemocnice a ubytovna zajatců.

V posledních letech probíhá rozsáhlá rekonstrukce budovy. Vedle slavnostního (Redutního) sálu vznikl nový divadelní sál s kapacitou hlediště 270 diváků, barokní dvůr dostane podobu atria s prosklenou střešou. Byla zachována původní fasáda a portály tří vchodů do budovy. Provoz Reduty by měl být zahájen v sezoně 2005/2006.

Připomínkou starých dob na Zelném trhu je ještě pozděně gotický měšťanský dům čp. 298 s torzem středověkého objektu a pozděně románským oknem na bočním průčelí do Muzejní ulice.

Zádumčivá atmosféra židovského hřbitova je nakažlivá

Už řadu let hyzdí dolní část náměstí stavba kolektoru v rámci obnovy městské stokové sítě. Nápadně modrá budova stavebních buněk pro dělníky se za tu dobu stala téměř další pamětihodností Zelného trhu. Zvenčí z boku je dokonce vyzdobena madonkou.

Zemanova kavárna

→ e 2

Replika významné funkcionalistické památky, kavárny architekta Bohuslava Fuchse z roku 1925, která stávala v parku Na Kolišti a vzala za své o čtyřicet let později během výstavby Janáčkova divadla. Věrná kopie kavárny byla vybudována roku 1995 podle původních plánů. Interiér kopíruje původní zařízení včetně stahovacích oken, mosazných světel a dubového nábytku. Na hlavní sál kavárny navazují terasy s letním posezením. Nově byl vybudován bezbariérový přístup.

Jezuitská 6; tel. 542 218 096

NÁŠ TIP

9 Židovský hřbitov

Jeden z největších židovských hřbitovů u nás má rozlohu téměř 30 000 m². Byl založen roku 1852 a postupně rozšiřován, dnes je tu přes dvanáct tisíc hrobů a devět tisíc náhrobků, mezi pohřbenými jsou rabíni, básníci, architekti, najdeme tu i nenápadný náhrobek herce Huga Haase. Součástí hřbitova je novorenesanční obřadní síň s maurskými prvky z roku 1900 a památník 13 000 židovských obětí holocaustu.

Nezamyslova 71; IV–IX 8–18 hod., Pá 8–16 hod., X–III 8–16 hod., Pá 8–15 hod., sobota a židovské svátky – zavřeno, v předvečer židovských svátků – otevřeno jako v pátek; vstup jen s pokrývkou hlavy, děti do 15 let s doprovodem

→ východně od str. 121, F 15